

treba onim, ki so zaščite neobhodno potrebni, obenem pa mora novi zakon vsebovati odredbe, ki bodo prinesle splošno olajšanje sedanjega položaja. Pri tem se morajo v prvi vrsti zaščititi tudi interesi vlagateljev, kajti hranilne vloge predstavljajo temelj našega gospodarstva in bi bilo povsem napako, če bi se oškodovalo one, ki so marljivo delali in svoje prihranke vlagali v denarne zavode ter s tem okrepili naše gospodarstvo.

Težka sestava vlade na Romunskem. Zadnjič smo poročali, da je odstopila romunska vlada, ker se ministrski predsednik Vajda Voevod ni mogel pogoditi glede smernic v zunanji politiki z bivšim londonskim poslanikom Titulescom, ki je bil določen za zunanjega ministra. Kralj Karol je poveril dne 18. oktobra sestavo nove vlade voditelju nar. kmetske stranke Maniu, ki se je sporazumel s Titulescom in sestavil vlado, v kateri je Titulescu zunanji minister. Nova vlada je bila dne 20. oktobra zaprisežena.

Otvoritev avstrijskega parlamenta in sicer jesensko zasedanje je pričelo dne 20. oktobra. Finančni minister je sporočil zbornici, da bo znašal državni proračun po raznih črtanjih 1310 do 1500 milijonov šilingov.

Spremembe v čehoslovaški vladi. Radi slabega zdravja je odstopil dne 18. t. m. ministrski predsednik Udržal, ki je načeloval vladi od leta 1927. Vodstvo agrarne stranke je sprejelo Udržalov odstop. Agrarna stranka je poslala na mesto ministrskega predsednika dosedanjega predsednika poslanske zbornice Jana Malypetra. Malypetrov naslednik v predsedstvu poslanske zbornice je postal podpredsednik agrarne stranke g. František Stanek. Nova češka vlada obstoji iz istih strank kakor dosedaj, iz: čeških ter nemških agrarcev, češke ljudske stranke, narodnih demokratov, narodnih socialistov ter čeških in nemških socialistnih demokratov. Nova vlada je sestavljena iz osebnosti, ki so že vršile ministrske posle.

Odstop belgijske vlade. Dne 18. oktobra se ni mogel belgijski ministrski predsednik Renkin odločiti za razpust zbornice in radi tega je predložil ostavko celokupnega kabineta. Nalog za sestavo nove vlade je dobil katoličan de Brocquille, ki bo razpustil parlament in vladal brez njega.

Kako daleč se že upajo na Španskem! Španski pravosodni minister je predložil parlamentu skrajno proticerkvene zakonske predloge. Ako bodo ti predlogi sprejeti in uzakonjeni, bo duhovščina in cerkveni redovi ob vse pravice, Cerkev pa ob imetje. Kaj čaka za prihodnost Cerkev in duhovščino, je razvidno iz zahtev pravosodnega ministra, ki so v glavnem te le: Verske prireditve se smejo vršiti edino v cerkvah in za vsako izven-cerkveno manifestacijo je potrebno poseb-

no dovoljenje državnih oblasti. Nadalje morajo vsi duhovniki biti španski državljani. Vse javne in zasebne cerkve, vse škofovske prestolice, vsa semenišča, vsi samostani, nadalje vsa druga cerkvena poslopja z vsemi predmeti, ki so za liturgično službo ali za druge cerkvene pobožnosti potrebni, pridejo iz cerkvene v državno lastnino. Odslej je njihov lastnik španski narod, ki jih pa stavi na razpolago cerkvi v izključno cerkvene namene. Redovniške organizacije imajo pravico do zasebne lastnine, toda v zelo omejeni obliki, to se pravi, v kolikor jim služi za cerkvene potrebe, ki so neobhodne. Semenišča za vzgojo duhovnikov so dovoljena, v kolikor se v njih ne poučuje v nasprotju »z javnim redom«. Redovniki se na političnem polju ne smejo udeleževati. Pravila vsakega reda, moškega in ženskega, morajo biti od države odobrena. Nadalje si država pridrži pravico, da poljubno nadzira denarno poslovanje redovniških družb, katerim je vsako neposredno udeleževanje na polju trgovine, poljedelstva ali industrije prepovedano. Redovniške družbe odslej tudi ne smejo več poučevati niti v osnovnih, niti v srednjih ali višjih šolah. Redovniki, ki hočejo svoj red zapustiti, so od države zaščiteni.

Francoski državni proračun za leto 1933 znaša 52 milijard frankov, od katerih bodo nabrali 39 milijard z dosedanjimi davki, 13 milijard pa bodo pokrili z novimi davčnimi predlogi.

Angleški parlament je bil odprt za jesensko zasedanje dne 18. oktobra. Ob tej priliki je poročal minister za dominijone (kolonije) Thomas, da je odpovedala vlada dne 17. oktobra na 6 mesecev angleško-rusko trgovsko pogodbo. Nadalje je obvestil parlament o neuspehih pogajanjih z Irsko, ki ne priznava dosedanjih pogodb z Angleško in s tem v zvezi obveznosti agrarnih plačil. — Predsednik irske vlade De Valera je sporočil irskemu parlamentu, da je zahtevalo irsko odposlanstvo ob priliki zadnjih pogajanj z Angleško, ki niso uspela, 400 milijonov funtov na podlagi previsoko porabljenih davščin v prejšnjem stoletju.

Zakaj si rimski papež po izvolitvi privzame drugo ime? Nekateri so mislili, da se to dogaja radi tega, ker je naš Zveličar prvemu papežu Petru spremenil ime iz Simona, Jonovega sina, v Petra. Boljša pa je zgodovinska razlaga. Zgodovina namreč poroča, da je bil za rimskega papeža izbran duhovnik Merkurij. Kristjanom se je težko zdelo, da bi papež, namestnik pravega Boga, imel ime Merkurja, poganškega boga trgovine, ki je poleg tega bil zaščitnik tatov. Zato si je papež dal ime Ivan II. ter je vladal Cerkev od leta 533 do leta 535. Drugi slučaj se je zgodil leta 955. Takrat je bil za papeža imenovan Oktavijan, ki je svoje ime spremenil v Ivana XII. ter je

umrl leta 964. Leta 983 je bil za papeža izbran Peter, škof v Paviji. Ker je smatral za neprimerno, da bi se imenoval kakor prvi papež, si je privzel ime Ivan XIV (umrl leta 984).

Župnik rešil 50 oseb. Župnik Wiedermann iz Meklenburga je med vožnjo z vzpenjačo na Tirolskem rešil 50 ljudi smrti. Med vožnjo je nekaj zobov se odlomilo in vlak je začel drčati navzdol. Vodja vzpenjače je prepustil železnico svoji usodi ter skočil iz nje. V tem hipu je župnik Wiedermann skočil na sedež vlakovodje ter z naglo kretnjo potegnil zavoro. V naslednjem hipu se je vlak ustavil. Ako bi župnik ne imel te prisotnosti duha, bi vlak zdrčal v nižino in vsi potniki bi tamkaj našli smrt.

Škof kot pilot. Zrakoplovci so dobili tovariša, kakoršnega še niso imeli — sam škof je šel med pilote. Ni sicer nič novega, da duhovniki vodijo zrakoplove. To se dogaja v misijonskih pokrajinah, zlasti v Alaski, ki je severno-zapadni kot Amerike nasproti Aziji. V Alaski že več duhovnikov vodi aeroplane. Kakšen škof pa si doslej ni pridobil uradnega dovoljenja za to, da nastopa kot pilot ter vodi aeroplan. Prvi je monsignor Francis Spellman, ki je nedavno prišel iz Rima v New-Jork. V Rimu je bil posvečen za škofa. Svoje bivanje v Rimu je porabil med drugim tudi za to, da je obiskoval šolo za zrakoplovce ter po prestani skušnji dobil uradno dovoljenje za vodstvo zrakoplova.

Ozdravljenje v Lurdu. Alzačani, ki po svetovni vojni pripadajo Franciji, se radujejo čudeža, ki se je na njihovi rojakinji zgodil v Lurdu. Gre za 23letno mladenko, ki je doma v Volksheimu. Šest let je bolehal na ranah, ki so se ji gnojile, tako da je stalno morala ostati v postelji. Svojci so jo vzeli s seboj, ko so poročali v Lurd. V tem kraju, kjer se je na Marijino priporočilo dogodilo že toliko čudovitih ozdravljenj, je tudi ta mladenka hipoma ozdravela. Zdravniki v Lurdu so ugotovili hipno, čudovito ozdravljenje. Isto je ugotovil tudi domači zdravnik. Povratek ozdravljene mladenke v domačo vas je dal ljudstvu povod splošne radosti in globoke hvaležnosti do Milostne Matere lurske.

Gorečnost japonskih katoličanov. — Neki mlad misijonar je maševal. Čudil je se, da so šli med sv. mašo vsi navzoči k sv. obhajilu. Ko je potem izrazil svoje začudenje nad tem, je dobil ta le odgovor: »Pa saj je vendar samo ob sebi umevno, da gre človek pri sv. maši tudi k sv. obhajilu.« Misijonar ni vedel, kaj bi rekel. Ideal, ki ga je v Evropi vedno želel, je našel ustvarjen v poganski deželi. Da gre vernik tudi k sv. obhajilu, kadar je pri sv. maši. Spet druga poteza pokaže prav lepo veličino japonskih katoličanov. Kadar pridejo v cerkev, vedno odlože v predsobi površnik in šal. In to kljub hudi zimi, ko je tudi v cerkvi mrzlo. Novodošli misijonar je vprašal mlado Japonko, ki je vsa premražena stopila iz cerkve, zakaj odloži zimsko obleko. Odgovorila mu je: »Gospod pater, na Japonskem velja za

neolikanega tisti, ki bi prišel h komu na obisk, ne da bi v predstobi odložil vrhnje obleke. Kar pa velja za ljudi, velja še bolj proti Bogu.»

Črnci molijo. Početkom preteklega meseca se je v prestolni cerkvi sv. Patrika v New-Jorku zbralo 4000 črncev iz raznih krajev Zedinjenih držav Severne Amerike. Večina črncev je prešla sv. obhajilo. Namen, ki so za njega darovali sv. obhajilo, je bil: naj bi Bog dal, da bi se vsi črnci v Ameriki spreobrnil h katoliški veri, naj bi Bog skazal usmiljenje v teh težkih časih vsem ljudem brez razlike plemena in rodu.

Sv. Jožef nad Celjem. V novembru bodo duhovne vaje za dekleta od 5. do 9., za žene pa od 19. do 23. V decembru bodo letos duhovne vaje samo za dekleta in sicer od 17. do 21. Priglasiti se je treba vselej vsaj eden teden pred začetkom in priložiti znamko za odgovor. Popolna oskrbnina za čas duhovnih vaj znaša 75 Din. Za moške bi pa radi postavili nov dom duhovnih vaj na hribu Sv. Jožefa. Vabimo zato moške in fante zlasti lavantinske škofije, naj nas z molitvijo in darovi podpirajo, da bomo kmalu lahko postavili ob cerkvi sv. Jožefa lep dom, kjer se bodo vadili za katoliško akcijo apostoli krščanske obnove, naši verni možje in naša idealna moška mladina.

Naši vtisi ob 400-letnici turškega vpada v Slovenijo.

Obhajali smo koncem septembra žalostno obletnico naše zgodovine. Vtis, s kako vneto in napetostjo se naše kmečko in priprosto ljudstvo zanima za našo staro zgodovino, je bil za nas izredno razveseljiv. Ugotovili smo pa pri tej priložnosti, da smo nesporno napravili zelo obžalovanja vreden pogršek, da skoro vseskozi zanemarjamo poljudno gojitev naše lastne zgodovine in s tem obenem tudi našo samozavest in naš narodni ponos. Kako iskreno se je zanimalo povsod za omenjeni dogodek in kako rado, da, celo razvneto je povsod poslušalo razne podatke o doživljajih naših davnih prednikov na naši že tolikanj prizadeti lastni grudi.

Prepričani smo, da smo sicer s tem dosegli obširno razjasnitev dogodkov preteklih 400 let naše zgodovine, toda čutimo danes še tembolj potrebo, da se ta razjasnitev nadaljuje in razširja še v starejša stoletja nazaj in sploh tako daleč, kakor segajo viri in dokazi našega življenja na današnji slovenski zemlji do skrajnih časov.

Neprijetno je pa dirnila vsakogar ona venomer se še ponavljajoča povest, katero so nam vsilili naši narodni nasprotniki, češ, da nas je prinesel v te kraje slučaj, ko smo baje nekoč spremljali od izhoda bojevitih Hunov in Obre pri njihovih pohodih proti zapadni Evropi, ter smo se takrat tu ustavili in kot narod stalno naselili. V vseh kulturnih panogah čutimo pri nas vsekakor že neko povoljno razgibanje, le v zgodovinski, katera je pa baš najresnejša vzgojiteljica narodov,

je zavladal popolni zastoj, dasi živimo že 14. leto v svobodni državi ter nas nihče več ne brzda, kakor poprej, da bi ne smeli globoje posvetiti v našo daljno preteklost. — Naj si vsakdo samo to predloži: Kaka dekla si lahko vsak dan poveže svoje reči v culo in se napoti v drugi kraj, nikakor pa celi narod! — Tukaj bi našla tudi Mohorjeva družba najplodnejše polje! P. L.

Duhovniške vesti. Župnijski izpit so 19. in 20. oktobra v Mariboru napravili naslednji gospodje kaplani: Bakan Štefan iz Črensovcev, Drvodel Alojzij iz Sv. Lovrenca na Pohorju, Krevh M. iz Male Nedelje, Lejko Štefan iz Dobrovnika, Mak Ivan iz Ormoža, Rančigaj Ivan iz Šmarja pri Jelšah, Stakne Andrej iz Središča.

Zaslужni 70letnik. V prijazni Stari vasi na Bizeljskem je slavil zadnje dni 70letnico zaslužni in daleč na okrog znani ter obče priljubljeni posestnik in trgovec Martin Frece 70letnico. Jubilant je rodem iz Dobja pri Planini in se je izvežbal za trgovca po uglednih trgovinah na Spodnjem Štajerskem, dokler si ni osnoval pred 44 leti svojo lastno prodajalno, katero so vedno radi posečali radi lastnikove solidnosti, poštenosti in šegavosti Slovenci in Hrvati. Še le pred par leti je dal trgovino v najem in uživa zaslužni pokoj v družbi svoje blage soproge, zetov, vnukov in vnukinj. Naš Martin pa kot ugleden trgovec ni skrbel le za svoj dom in družino, ampak je bil na delu kot občinski odbornik, v krajevnem šolskem svetu, pri gremiju trgovcev v Brežicah in kot večletni gerent brežiškega okrajnega zastopa. Njegove vsestranske zasluge so našle priznanje na najvišjem mestu. Kot vedno neustrašen in za javni blagor delaven Slovenec je bil odlikovan z redom Sv. Save in Jugoslov. krone. Ob pomenljivem 70letnem jubileju g. Martina se spominja njegovih zaslug tudi starosta med slovenskimi časopisi buditelji »Slovenski Gospodar« in mu želi zdravje in vedno smehljajočo dobro voljo do skrajnih mej človeškega življenja. Martin, uživaj srečo na starost, saj si jo zaslužil z delom in gorečim izpolnjevanjem verskih dolžnosti!

Pod avtobusom. Dne 19. oktobra je zadel v Mariboru na vogalu Marijine ulice pekovski vajenec Ivan Wenigerholz po lastni krivdi s kolesom ob blatnik mestnega avtoomnibusa. Fantu je avtobus poškodoval nogo, kolo se je pa vsled sunka prelomilo na dva dela.

Vlom. V noči na 20. oktobra so vlomili neznanci v stransko poslopje pri Šoberjevi vili v Razvanju pri Mariboru. Odnegli so razne predmete in med drugimi 60 kokoši, katere so zaklali na licu mesta.

Z noži so obdelali neznanci dne 21. oktobra zvečer 44letnega viničarja A.

Ali potrebujete čistilno sredstvo?

Zgodaj jutraj dosežete normalno lahketno izčiščenje, če vzamete prejšnji večer 2-3 dražeje ARTINA. Dobi-
jo se v vseh lekarnah. Vsebinske škatlice po Din 8-
zadostuje za 4 do 6 krat.

Odobreno od Ministar. soc. politike in narodnega zdravja San. oddel. S. Br. 12259 od 12. julija 1932.

Ermuta iz Rošpoha pri Mariboru, ko se je vračal iz Kamnice proti domu.

Radi prekoračenja silobrana 6 mesecev zapora. Mariborski sodni senat je obravnaval 18. oktobra ta-le slučaj: Po smrti posestnika Janeza Ješovnika v Zenjaku je prodala vdova posest in se preselila v Drvanjo. Z njo in s pohabljenim sinom Janezom se je preselila na novo imanje tudi hlapec Velcl. Kmalu je prišlo do razmerja, da je pri hiši imel vso besedo hlapec, sin nobene in je slednji moral spati na kašči. Med sinom in hlapcem je došlo pogostokrat do ostrih preprirov in dejanskih spopadov, iz katerih je odnesel večkrat sin Janez krvave rane. Dne 7. maja t. l. je navalil Velcl z motiko na Janeza, napadeni je pograbil puško in ranil lažje hlapca v levo roko. Ranjeni se je koj po strelu umaknil, a je še isti večer ponovno napadel domačega sina, ki je oddal v nasilneža smrtonosen strel v trebuh. Sin Janez se je javil sam orožnikom in je tudi na sodišču povedal vse po resnici. Sodišče je izreklo radi številnih olajševalnih okoliščin milo sodbo na 6 mesecev zapora radi prekoračenja silobrana.

Žrtev izredne požrtvovalnosti. V Šardinju pri Veleki Nedelji je izbruhnil ogenj pri posestniku Kocipru. Prvi je opazil rdečega petelina sosed Rajh, p. d. Herman. Iz gorečega poslopja je pretresljivo mukala živina in dobri sosed se je lotil z izvanredno požrtvovalnostjo reševalnega dela. Skočil je v goreči hlev, spravil živino preko praga, a baš v tem trenutku se je udrl nanj strop. Vsa obleka se je vnela junaku, z zadnjimi močmi se je še pogljal kot živa baklja iz ognja ter se začel valjati po travi, da bi udušil ogenj na sebi. Vsa obleka je zgorela na njem in si lahko mislimo, kako je bil revež opečen po celim telesu. Spravili so ga v bolnico, kjer je po nepisnem trpljenju umrl čez nekaj dni. Slučaji tolike požrtvovalne ljubezni do bližnjega, kakor jo je dokazal posestnik Herman, so v današnji dobi zelo redka prikazen. Bodi mu ohranjen časten spomin in naj nam svetli v življenju vzgled smrtno ponesrečenega!

Obdelan z nožem. Z nožem obdelanega so oddali v ptujsko bolnico delavca Janeza Mohorko iz Ptujске gore. Na cesti proti Majšpergu je bil napaden od dveh moških.

Po ognju hudo prizadet posestnik. Požar je uničil posestniku Ant. Barli-